

DERS TANITIM ve UYGULAMA BİLGİLERİ

Dersin Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U+L (saat/hafta)	Türü (Z / S)	Yerel Kredi	AKTS
Çağdaş Hak Kuramları	KH 536	Bahar	03+00+00	Zorunlu	3	7.5
Akademik Birim:	Hukuk					
Öğrenim Türü:	Örgün eğitim					
Ön Koşullar	Yok.					
Öğrenim Dili:	Türkçe					
Dersin Düzeyi:	Yüksek Lisans					
Dersin Koordinatörü:	Reyda ERGÜN					
Dersin Amacı:	Bu dersin amacı, 1. Öğrencileri, günümüzde büyük önem taşıyan insan hakları söyleminin kuramsal temelleriyle tanıştırmak, 2. Öğrencilerin, modern hak kuramlarının imkân ve sınırlarına eleştirel yaklaşabilmelerini sağlamak, 3. Öğrencilere, yeni hak kavramsallaştırmaları konusunda bir ufuk açmak, 4. Öğrencileri, teorik temelleri son yıllarda yoğun olarak çalışılan yeni hak mücadeleleri konusunda yenilikçi ve kuramsal tartışma yürütecek altyapı ile donatmaktır.					
Dersin İçeriği:	Bu ders kapsamında ilk olarak, politik modernliğe geçiş aşamasında, yeni dönemin politik değerlerini de oluşturacak biçimde, tabii haklar söyleminin doğuşu üstünde durulacaktır. Ardından modern toplumun siyasi yapılanması olan devlet ve birey arasındaki ilişkilere hâkim olan gerilimin kuramsal arka planı irdelenecektir. Bugün insan hakları söyleminin yoğun olarak beslendiği liberal hak kuramının imkân ve kazanımları üzerinde durulduktan sonra, açmazları ve sınırları üzerine tartışma yürütülecektir. Bu eleştirel yaklaşım geliştirilirken, özellikle feminist teori, queer teori ve Marksist teoriden yararlanılacaktır. Ardından tartışılan açmaz ve sınırları aşmak için bir yöntem olarak, Spinoza'nın conatus ve tutkular kuramı önerilecek ve ilgili okumalar etrafında tartışmaya açılacaktır. Son olarak, modern hak kavramını kuramsal olarak zorlayan örnekler verilecek ve ana akım hak mücadelelerinden kopan yeni hareketler ve hak kavramsallaştırmaları üzerinde durulacaktır.					
Dersin Öğrenme Çıktıları (ÖÇ):	• 1- İnsan hakları söyleminin kuramsal temelleri üzerine tartışma yürütebileceklerdir. • 2- Modern hak kuramlarının imkân ve sınırları konusunda eleştirel yaklaşım geliştirebileceklerdir. • 3- İnsan hakları mücadelesini besleyebilecek kuramsal tartışmalar açabilecek ve bu alanda karşılaşılan sorunlara yenilikçi çözüm önerileri sunabileceklerdir					
Dersin Öğrenme Yöntem ve Teknikleri	Konu anlatımı ve öğrencilerin derse aktif katılımıyla tartışma					

HAFTALIK PROGRAM

Hafta	Konular	Ön Hazırlık	ÖÇ
1	Giriş		1-2-3
2	Tabii Hukuk Düşüncesinden Tabii Haklar Kuramlarına: Modern Hak Düşüncesinin Doğuşu		1-2
3	Özgürlük-Güvenlik Kıskaçında İnsanın Tabii Hakları		1-2
4	Pozitif İnsan Hakları Hukukunun Teorik Temelleri		1-2-3
5	Liberal Hak Kuramı ve Sınırları		1-2-3
6	Feminizm, Queer Teori ve Hak Kuramı		1-2-3
7	Marksizm ve Hak Kuramı		1-2-3

8	Modern politik-hukuki kavramsal alanın ötesinde bir hak kuramı mümkün mü?		1-2-3
9	Hakları Politika Kategorisi Altında Düşünmek		1-2-3
10	Spinoza ve Hak Kuramı I		1-2-3
11	Spinoza ve Hak Kuramı II		1-2-3
12	İnsan Odaklı Olmayan Bir Hak Kavramsallaştırmasına Doğru: Tabiatın Hakları		1-2-3
13	Kolektif Hak Kavramı		1-2-3
14	Kent Hakkı		1-2-3

Kadir Has Üniversitesi'nde bir dönem 14 haftadır, 15. ve 16. hafta sınav haftalarıdır.

ZORUNLU ve ÖNERİLEN OKUMALAR

Her konu için farklı kaynak kullanılacaktır.

DİĞER KAYNAKLAR

Cemal Bali Akal, Varolma Direnci ve Özerklik, Dost Kitabevi Yayınları, Ankara, 2010.
Fatmagül Berktaş, Politikanın Çağrısı, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2010, s. 11-40.
Tülin Bumin, “Demokrasi Karşısında Hukukun İki Hali”, Aydınlanma ve Hukuk, Osmanlı Bankası Arşiv ve Araştırma Merkezi, İstanbul, 2008, s. 17-21.
Ekrem Ekici, “Antonio Gramsci ve Louis Althusser: Hukuk İdeolojisinin Eleştirisi”, Marksist Devlet ve Hukuk Teorisi, NotaBene, Ankara, 2013, s. 247-278.
Tuna Erdem, “Hizadan Çıkmaya, Yoldan Sapmaya ve Çıkıntı Olmaya Dair”, Cinsellik Muamması, Metis Yayınları, İstanbul, 2012, s. 37-71.
Reyda Ergün, Cemal Bali Akal, “Teolojik-Politik İnceleme’den Politik İnceleme’ye Özgürlük ve Güvenlik Bilmecesi”, Kimlik Bedenin Hapishanesidir, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2014.
Reyda Ergün, “Kent Hakkı”, Güncel Hukuk, Sayı: 118, Ekim 2013, s. 12-13.
Luc Ferry, Ekolojik Yeni Düzen, YKY, İstanbul, 2000.
Marcel Gauchet, Yurttaşını Arayan Demokrasi, İletişim Yayınları, İstanbul, 2013.
Catharine A. MacKinnon, “Liberal Devlet”, Feminist Bir Devlet Kuramına Doğru, Metis Yayınları, İstanbul, 2003, s. 183-197.
David Harvey, Asi Şehirler, Metis Yayınları, İstanbul, 2013.
Henri Lefebvre, Kentsel Devrim, Sel Yayıncılık, İstanbul, 2011.
Ali Murat Özdemir, Ebubekir Aykut, “Marksizm ve Hak Kavramı: Kuramsal Bir Yaklaşım Denemesi”, İnsan Hakları Yıllığı, Cilt: 28, 2010, s. 23-44.
Anne Phillips, Demokrasinin Cinsiyeti, Metis Yayınları, İstanbul, 1995.
Leo Strauss, Doğal Hak ve Tarih, Say Yayınları, İstanbul, 2011.
Tolga Şirin, “Doğa Ananın Hakları”, Güncel Hukuk, Sayı: 128, Doğan-Burda Yayınları, İstanbul, 2014.
Oktay Uygun, “İnsan Hakları Kuramı”, İnsan Hakları, YKY, İstanbul, 2000, s. 13- 44.

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Yarıyıl İçi Çalışmaları	Sayı	Katkı Payı (%)
Ara Sınavlar/Sözlü Sınavlar/Kısa Sınavlar	1	40
Final Sınavı	1	60
Total:	2	100

İŞ YÜKÜ HESAPLAMASI

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (saat)	Toplam İş Yüğü (saat)
Ders Saati	14	4	56
Dersle İlgili Sınıf Dışı Etkinlikler	1	20	20
Ara Sınavlar/Sözlü Sınavlar/Kısa Sınavlar	1	54	54
Final Sınavı	1	57.5	57.5
Toplam İş Yüğü (saat):			187.5

1 AKTS = 25 saatlik iş yüğü

PROGRAM YETERLİLİKLERİ (PY) ve ÖĞRENME ÇIKTILARI (ÖÇ) İLİŞKİSİ

#
OC1
OC2
OC3

Katkı Düzeyi: 1 Düşük, 2 Orta, 3 Yüksek